~~80~~ 78 C.29. 1

Incipit regula beati augus
tini epi patris nostri...

ANte om
nia fr̄es
k(arissi)mi di
ligatur
deus.
deinde
proxim⁹.
q̄r ista
precepta ſunt pr̄ncipaliter no-
bis data. Hec igitur ſūt. que
ut obſeruetis. p̄cipimus. in
monaſterio cōſtituti. Primū
ꝓpter qd' in vnū eſtis cōgrega-
ti. ut vnanimes habitetis in do-
mo: et ſit vobis aīa vna. et
cor vnū in deo. Et nō dicatis
aliquid ꝓpriū: ſed ſint vobis
oīa cōia. Et diſtribuatur
vnicuiqꝫ vr̄m a ꝑpoſito vr̄o vic-
tus et tegumentū. nō equalit̄
oībꝫ. quia nō equaliter va-
letis oēs. ſed potius vnicuiqꝫ.
ſicut cuiqꝫ opus fuerit. Sic eīm
legitis in actibꝫ aplor̄ū. quia
erāt illis oīa cōia: et diſtri-
buebatur vnicuiqꝫ ſicut cuiqꝫ
opus erat. Qui vero aliquid
habebāt in ſclō: qn̄ ingreſſi
fuerīt mōſteriū. libent' velint
illud eſſe cōmune. Qui aūt
nō habebāt: nō ea querāt in
mōſterio. que nec foris habē
potuerūt. Sed tn̄ eorū infir-
mitati qd' opus ē tribuatur:
etiā ſi paupertas eorū qn̄ foris
erāt. nec ipa neceſſaria poterat
inuenire. Nō tn̄ ideo putēt ſe ēē
felices. quia inuenerūt victū et
tegumentū: quale foris inuenire
nō potuerūt. Nec erigant cer-
uicem. quia ſociant' eis. ad q̄s
foris accedē nō audebāt. ſed
ſurſū cor habeāt. et terrena va-
na nō querāt. ne incipiāt mō-
ſteria ēē diuitibꝫ vtilia. et nō
paupibꝫ. ſi diuites illic hūliā-
tur. et paupes illic inflantur.
Rurſus etiam illi qui aliqd ēē
videbantur in ſclō: nō habeant
faſtidio fr̄es ſuos. qui ad illam
ſcām ſocietatē ex paupertate ve-
nerūt. Magis aūt ſtudeāt. nō
de parentū diuitū dignitate:
ſed de pauperum fratrū ſocietate
gloriari. Nec extollantur ſi cōi
vite aliqd de ſuis facultatibus
cōtulerūt. nec de ſuis diuicijs
magis ſuperbiāt. quia eas mō-
ſterio partiūtur. q̄m ſi eis in
ſclō fruerentur. Alia quippe. q̄
cuiqꝫ iniquitas in malis operibus
exercetur ut fiant: ſuperbia vero.
etiā bonis opibꝫ inſidiatur ut
pereant. Et quid prodeſt diſper-
gendo dare paupibꝫ. et pau-
perē fieri. cū aīa miſera ſuper-
bior efficitur. diuitias cōtemp-
nēdo. q̄m fuerat poſſidendo.
Oēs ergo vnanimiter et cōcor-
diter viuite. et honorate deū
in vobis inuicē: cui⁹ templa
facti eſtis. Orōnibꝫ inſtate:
horis et tempibꝫ cōſtitutis. In

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

oratorio nemo aliquid agat n̄
ad qd' factū est. unde et nomē
accepit: ut si forte aliqui eciā
preter horas constitutas. si eis
vacat orare voluerint: nō eis
sint impedimēto. qui ibi aliqd
agendū putauerit. Psalmis
et ymnis cū oratis deū: hoc v̄
setur in corde qd' profertur in
ore. Et nolite cantare: nisi qd'
legitis eē cantandū. Qd' aūt
nō ita scriptū est ut cantetur:
nō cantetur. Carnē vrām do
mate. ieiuniys et abstinēcia esce
et potus: qūtū valitudo pmit
tit. Quādo aūt aliqs non pt
ieiunare: nō tamē extra horam
prandy aliquid alimētorū sumat:
nisi cū egrotat. Cū acceditis ad
mensā donec inde surgatis.
qd' vobis sedm cōsuetudinē le
gitur. sine tumultu et cōtenci
one audite: ne sole vobis fau
ces sumāt cibū: sed et aures
esuriant verbū dei. Qui infir
mi sūt ex pristina cōsuetudine.
si aliter tractant' in victu: non
debet alys molestū eē. nec in
iustū videri eis. quos fecit a
liqua cōsuetudo forciores. Nec
illos feliciores putent. qr sumūt
qd' non sumūt ipi: sed sibi po
cius gratulentur. quia valent.
qd' non valent illi. Et si eis q̄
venerūt ex moribz delicacioribz
ad mōsteriū. aliqd alimentorz.
vestimentorz. opimentorū ve
datur. qd' alys forcioribz et ideo

felicioribz nō datur: cogitare de
bent quibz nō datur. quātū de
sua seculari vita. illi ad istam
descenderit: quāuis usqz ad
aliorū qui sūt corpe firmiores
frugalitatē puenire nō potu
erint. Nec debent velle oīs
qr paucos vident. amplius.
non qr honorātur. sed quia tol
lerantur accipe: ne contingat
detestanda puersitas: ut in
mōsterio. ubi quātū possunt
fiūt diuites laboriosi. fiāt pau
peres delicati. Sane quēad
modū egrotātes nūc habent
minus accipe ne grauentur:
ita post egritudinē sic tractā
di sunt. ut cicius recreentur:
eciā si de hūllima sclī paup
tate venerit: tāqz hoc illis cō
tulerit recencior egritudo: qd'
diuitibz anterior cōsuetudo.
Sed cū vires pristinas repa
uerit. redeant ad feliciorem
cōsuetudinē suā: que famulos
dei tanto amplius decet. qūto
minus indiget: ne ibi eos teneat
voluptas iam vegetatos. quos
nēitas leuārat infirmos. Illos
estiment diciores: qui in sustinen
da parcitate fuerint forciores.
Melius est enī minus egere:
qm plus habere. Nō sit nota
bilis habitus vester: nec affec
tetis vestibus placere sed mo
ribz. Quādo proceditis. simul
ambulate: cū veneritis quo itis.
simul state. In incessu. statu.

habitu. et in omībꝫ motibꝫ vr̄is
nichil fiat. qđ cuiuſq̄ꝫ offendat
aſpectū: ſed quod vr̄am dece-
at ſanctitatē. Oculi vr̄i et ſi
iaciantur in aliq̄ꝫ feminarū: in
nulla figantur. Neqꝫ eīn q̄n
p̱ceditis. feminas videre p̱hibe-
mini: ſed appetere. vł ab ipſis
appeti velle. criminoſū ē. Nec
ſolo tactu affectu: ſed affectu
et aſpectu quoqꝫ appetitur et ap-
petit cōcupiſcētia feminarū. Nec
dicatis vos habē aīmos pudicos.
ſi habeatis oculos īpudicos: q̄ꝫ
īpudicus oculus. īpudici cordis
eſt nūcius. Et cū ſe īuicē ſibi-
met etiā tacente lingua. cōſpec-
tu mutuo corda nunciāt īpudi-
ca: et ſcđm cōcupiſcentiā carnis
alterutro delectantur ardore:
etiā intactis ab immūda viola-
cione corpibꝫ. fugit caſtitas ipā
de moribꝫ. Nec putare debet. q̄
in feminā figit oculū. et illius
in ſeipſm diligit fixum: ab alijs
ſe nō videri cū hoc facit. Vi-
detur dn̄o: et a quibꝫ ſe videri
nō arbitratur. Sed et ſi lateat.
et a nemīe hoīnū videatur: qđ
faciet de illo deſup̱ īſpectore.
quē latere nichil poteſt: An i-
deo putandus eſt nō videre:
quia tāto videt pacienciꝰ q̄n-
to ſapienciꝰ. Illi g̊ vir ſcūs
timeat diſplicere: ne velit fe-
mīe male placere. Illū cogitet
omīa videre: ne velit feminā
male videre. Illius nāqꝫ et in
hac cauſa cōmendatus ē timor: vbi
ſcriptū eſt. Abhomīacio eſt dn̄o.
defigens oculū. Qn̄ ergo ſimul
eſtis in eccīa et vbicūqꝫ femīe ſt:
īuicē vr̄am pudiciciā cuſtodite.
Deus eīn qui habitat in vobis:
etiā iſto modo cuſtodiet vos ex
vobis. Et ſi hanc de qua loquor
oculi petulanciā in aliquo vr̄m
aduerteritis: ſtatim āmonete
ne cepta p̱grediantur: ſed de
p̱rimo corrigantur. Si aūt et
poſt āmonicionē iterū. vł alio
quoqꝫ die idipſm facere eū vi-
deritis: iam velut vulneratū
ſanandū prodat. quicūqꝫ hoc
potuerit īuenire. Prius tamen
et alteri vł tercio demōſtrandū:
vt duorū vł triū poſſit ore con-
uinci. et cōpetenti ſeueritate co-
herceri. Nec vos iudicetis eſſe
maliuolos: q̄n hoc indicatis.
Magis quippe īnocentes nō eſtis:
ſi fr̄es vr̄os. quos indicando
corrigere poteſtis. tacendo p̱ire
p̱mittitis. Si eīn frater tuus
vulnus habet in corpe. qđ velit
occultari dū timet ſecari: nōne
crudeliter a te ſileretur. et miſe-
ricorditer indicaretur: Quāto
ergo pocius debes manifeſtare:
ne deterius putreſcat in corde:
Sed anteq̄ꝫ alijs demōſtretur.
p̱ quos cōuincendꝰ eſt ſi nega-
uerit: prius p̱poſito debet oſ-
di. ſi āmonitus neglexerit cor-
rigi: ne forte poſſit ſecrecius
correctus nō īnoteſcere ceteris.

Si aūt negauerit: tūc neganti
adhibendi sūt alii. etiā coram
omībꝫ: vt poſſit nō ab vno teſ-
te tantū argui. ſed a duobꝫ vl'
tribus cōuinci. Cōuictus vero:
ſcdm ꝑpoſiti vl' etiā preſbiteri
ad cuius diſpenſacōnē ꝑtinet
arbitriū. debet emēdatoriam
ſubire vindictā. Quā ſi ferre
recuſauerit: etiā ſi ipſe nō ab-
ceſſerit. de vr̄a ſocietate proi-
ciatur. Nō eīm et hoc fit cru-
deliter. ſꝫ miſericorditer: ne
cōtagione peſtifera plimos ꝑ-
dat. Et hoc qd' dixi de oculo
nō figendo: etiā in ceteris īue-
niendis. ꝓhibendis indicādis.
cōuincendis. iudicandiſqꝫ pctīs.
diligenter et fideliter obſer-
uetur: cū dilcōne hoīū et o-
dio viciorū. Quicūqꝫ autē
in tantū ꝓgreſſus fuerit malū.
vt occulte ab aliquo lrās. vl'
qdlibꝫ munus acceperit: ſi
hoc vltro cōfitetur. parcatur
illi. et oretur ꝓ eo. Si aūt de-
prehēditur. et cōuincitur: ſe-
cūdū arbitriū ꝑpoſiti vl' preſ-
biteri grauius emendetur.
Veſtes vrās in vnū habeatis
ſub vno cuſtode vl' duobꝫ: vl'
quot ſufficere poſſint ad eas
excuciendas: ne a tinea ledan-
tur. Et ſicut paſcimini ex vno
cellario: ſic induamini ex vno
veſtiario. Si fieri pt ad vos
nō ꝑtineat qd' vobis īduēdū
ſit pro tempꝛm cōgruēcia pro-
feratur: vtrū hoc recipiat vnuſ-
quiſqꝫ qd' depoſuerat an aliud
qd' alter habuerat: dū tamē
vnicuiqꝫ ꝓut cuiqꝫ opus ē nō
negetur. Si aūt hinc int' vos
cōtencōes et murmura oriūtur:
cū cōqueritur aliqs ſe deteri'
accepiſſe q̄ prius habuerat.
et indignū ſe eē. q' nō ita veſ-
tiatur. ſicut alius eius frater
veſtiebatur: hinc vos ꝓbate
q̄ntū vobis deſit. in illo ſcō
interiore habitu cordis. qui
pro habitu corꝑis litigatis.
Tamē ſi vr̄a toleratur infirmi-
tas. ut hoc recipiatis qd' poſue-
ritis: in vno tamē loco ſub cō-
munibꝫ cuſtodibꝫ habere qd'
ponitis: ita ſane ut null' ſibi
aliqd operetur: ſed omia opa
vr̄a in vnū fiant. maiori ſtu-
dio. et frequēciori alacritate:
q̄m ſi vobis ſinguli faceretis
ꝓpria. Caritas eīm de qua ſcp-
tum ē. q' nō querat que ſua
ſunt. ſic intelligitur: q2 cōia ꝓp̄-
ꝉs. nō ꝓpria cōibꝫ antepōit. Et
ideo quāto āplius rem cōmu-
nē q̄ ꝓpria vr̄a curaueritis:
tāto vos āplius proficere no-
ueritis: ut in omībꝫ quibꝫ v-
titur trāſitoria neccītas. ſupe-
mineat que ꝑmanet caritas.
Conſequēs ergo ē. ut etiā cū
quis ſuis filiis. aut aliq̄ neceſſitu-
dine ad ſe ꝑtinētibꝫ. in monaſte-
rio cōſtitutis. aliquā cōtulerit
veſtē. ſiue qdlibet aliud inter

necessaria deputandum: non occulte accipiatur: sed sit in potestate prepositi: ut in rem communem redactum. cui necesse fuerit prebeatur. Quod si aliquis rem sibi collatam celauerit: furti iudicio condempnetur. Indumenta vestra secundum arbitrium prepositi lauentur. siue a vobis. siue a fullonibus: ne interiores anime sordes contrahat. munde vestis nimius appetitus. Lauachrum etiam corporis cum infirmitatis necessitas cogit: minime denegetur. Fiat sine murmure de consilio medicine: ita ut etiam si nolit. iubente preposito faciat. quod faciendum est pro salute. Si autem velit. et forte non expediat: sue cupiditati non obediatur. Aliquando enim etiam si noceat: prodesse creditur. quod delectat. Denique si latens est dolor in corpore: famulo dei dicenti quod sibi doleat. sine dubitatione credatur. Sed tamen utrum sanando illi dolori quod delectat expediat: si non est certum medicus consulatur. Nec eant ad balnea siue quocumque ire necesse fuerit: minus quam duo vel tres. Et ille qui habet aliquo eundi necessitatem: cum quibus prepositus iusserit ire debet. Egrotantium cura. siue post egritudinem reficiendorum. siue aliqua inbecillitate. etiam sine febribus laborantium: uni alicui debet iniungi: ut ipse de cellario petat.

quod cuique opus esse perspexerit. Siue autem qui cellario. siue qui vestibus. siue qui codicibus preponuntur: sine murmure seruiant fratribus suis. Codices certa hora singulis diebus petantur. Extra horam qui petierit: non accipiat. Vestimenta vero et calciamenta. quando fuerint indigentibus necessaria: dare non differant sub quorum custodia sunt que poscuntur. Lites aut nullas habeatis. aut quam celerrime finiatis: ne ira crescat in odium. et trabem faciat de festuca: et animam faciat homicidam. Sic enim legitis. Qui odit fratrem suum: homicida est. Quicumque conuicio vel maledicto. vel etiam criminis obiectu. aliquem leserit: meminerit satisfactione quantocius curare quod fecit: et ille qui lesus est. sine disceptatione dimittere. Si autem inuicem se leserint. inuicem sibi debita relaxare debebunt propter orationes vestras: quas utique quanto crebriores habetis. tanto sanctiores habere debetis. Melior est autem qui quamuis ira sepe temptetur. tamen impetrare festinat ut sibi dimittat. cui se fecisse agnoscit iniuriam: quam qui tardius irascitur. et ad veniam petendam tardius inclinatur. Qui autem numquam vult petere veniam. aut non ex animo petit: sine causa est in monasterio. etiam si inde non proiciatur. Proinde vobis a verbis durioribus parcite. Que si e

miſſa fuerit ex ore vr̄o: nō pige-
at ex ipſo ore ꝓferre medicamē-
ta vnde facta ſunt vulnera.
¶ Qn̄ aūt neceſſitas diſcipli-
ne in moribꝫ cohercendis. dice-
re vos dura verba cōpellit:
ſi etiā ipſi modū vos exceſſiſſe
ſentitis. nō a vobis exigitur.
vt a vobis ſubditis veniam
poſtuletis: ne apud eos. quos
oportet ēē ſubiectos. dū nimiū
ſeruatur hūilitas. regendi frā-
gatur auctoritas. Sꝫ tamē pe-
tenda eſt venia ab omī dn̄o:
qui nouit eos quos plus iuſto
forte corripitis. quāta beniuo-
lencia diligatis. Nō aūt car-
nalis: ſꝫ ſpūalis inter vos de-
bet ēē dilectio. ¶ Poſito tā-
qꝫ prī obediatur: multoma-
gis p̄ſbitero. qui oīm vr̄m cu-
ram gerit. ¶ Vt ergo cūcta
iſta ſeruentur. et ſi quid ſerua-
tū minus fuerit. nō negligen-
ter p̄tereatur. ſꝫ vt emendandū
corrigendūqꝫ curetur: ad ꝑpo-
ſitū p̄cipue ꝑtinebit. ut ad
p̄ſbiterū cuiꝰ eſt apud vos
maior auctoritas referat: qd̓
modū ul̓ vires eius excedit.
Ipſe vero qui vobis preeſt: nō
ſe exiſtimet ꝑtāte dn̄ante. ſꝫ
caritate ſeruiente felicē. Ho-
nore corā vobis p̄latus ſit vo-
bis: timore corā deo. ſubſtratꝰ
ſit pedibꝫ vr̄is. Circa oīs. ſe-
ipſm̄ bonorū opm̄ prebeat exē-
plum. Corripiat inquietos.

cōſoletur puſillanimes: ſuſcipiat
īfirmos: paciēs ſit ad oīs. Diſci-
plinā libens habeat: metuendꝰ
imponat. Et quāuis vtrūqꝫ ſit
neceſſariū: tamē plus amari a vob̓
appetat qm̄ timeri: ſꝑ cogitans.
deo ſe pro vob̓ redditurū eſſe
rōnem. Vnde vos magis obe-
diendo nō ſolū vr̄i. ſed etiā ipſiꝰ
miſeremīi: qui int̓ vos q̄nto in
loco ſuperiore. tanto īpericulo
maiore verſatur. ¶ Donet
dn̄s. ut obſeruetis hec omīa. tā-
qꝫ ſpūalis pulchritudīs amato-
res: et bono xp̄i odore de bona
cōuerſacōe fragrantes: nō ſicut
ſerui ſub lege. ſꝫ ſicut liberi ſub
gracia cōſtituti. ¶ Vt autē
vos in libello hoc. tanqꝫ in ſpe-
culo poſſitis inſpicere: ne ꝑ ob-
liuionē aliq̄d negligatur. ſe-
mel in ſeptimanā vobis legatur.
Et vbi vos īueneritis ea que
ſcripta ſunt facientes: agite
grās dn̄o bonorū oīm largitori.
Vbi aūt ſibi quicūqꝫ vr̄m vi-
det aliquid de ēē: doleat de
p̄terito. caueat de futuro: orās
vt ſibi debitū dimittatur. et
in teptacōnē nō inducatur...

Explicit regula beati Au-
guſtini ep̄i patris noſtri.

Sequitur in expoſicōe mḡri
humberti ſup eandem re-
gulam...